

အပိတပိတၤ

AWIG-AWIG

ၵဃၢလၢပၢကျဲးအိၣ်တၢၢ်

DESA PAKRAMAN KERTA

ၵဃၢလၢပၢကျဲးအိၣ်တၢၢ်တၢၢ်ပၢကျဲးအိၣ်တၢၢ်

DESA WANAGIRI KAUH, KEC. SELEMADEG

တၢၢ်ပၢကျဲးအိၣ်တၢၢ်

KABUPATEN TABANAN

တၢၢ်ပၢကျဲးအိၣ်တၢၢ်

WARSA 2009

កង្កែបដំបូងបង្កើតប្រាសាទ

	គណនា
ជំនួញសិទ្ធិ	៩
ប្រធានស្នងការ ហេតុអ្វីបំណងព្រះ.....	៩
គ្រឹះស្ថានស្នងការ បរិស្ថាន លក្ខណៈពិសេស.....	៤
គ្រឹះស្ថានស្នងការ	
សុភ័យស្ថានប្រាសាទ.....	៤
បញ្ជី ១៧១ ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៤
បញ្ជី ១៧២ ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៧
បញ្ជី ១៧៣ ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៧
បញ្ជី ១៧៤ ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៧
បញ្ជី ១៧៥ ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៧
បញ្ជី ១៧៦ ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៧
បញ្ជី ១៧៧ ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៧
សង្គមស្នងការ សុភ័យស្ថាន.....	៧
បញ្ជី ១៧៨ ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៧
បញ្ជី ១៧៩ ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៧
បញ្ជី ១៨០ ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៧
បញ្ជី ១៨១ ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៧
បញ្ជី ១៨២ ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៧

បញ្ជីសម្រាប់ព្រះសុត្តន្តបិដកបុរាណគិ ១៥
 បញ្ជី ១៧ ហិក្ខុនិបាទិបិដក ១៥
 បញ្ជី ១៨ ហិក្ខុនិបាទិបិដក ១៥
 បញ្ជី ១៩ ហិក្ខុនិបាទិបិដក ១៥
 បញ្ជី ២០ ហិក្ខុនិបាទិបិដក ១៥

បញ្ជីសម្រាប់ព្រះសុត្តន្តបិដកបុរាណគិ ១៥
 បញ្ជី ២១ ហិក្ខុនិបាទិបិដក ១៥
 បញ្ជី ២២ ហិក្ខុនិបាទិបិដក ១៥
 បញ្ជី ២៣ ហិក្ខុនិបាទិបិដក ១៥
 បញ្ជី ២៤ ហិក្ខុនិបាទិបិដក ១៥
 បញ្ជី ២៥ ហិក្ខុនិបាទិបិដក ១៥

បញ្ជីសម្រាប់ព្រះសុត្តន្តបិដកបុរាណគិ ១៥
 បញ្ជី ២៦ ហិក្ខុនិបាទិបិដក ១៥
 បញ្ជី ២៧ ហិក្ខុនិបាទិបិដក ១៥

បញ្ជីសម្រាប់ព្រះសុត្តន្តបិដកបុរាណគិ ១៥
 បញ្ជីសម្រាប់ព្រះសុត្តន្តបិដកបុរាណគិ ១៥

បញ្ជីសម្រាប់ព្រះសុត្តន្តបិដកបុរាណគិ ១៥

បញ្ជីសម្រាប់ព្រះសុត្តន្តបិដកបុរាណគិ ១៥

BANTANG AWIG-AWIG DESA PAKRAMAN KERTA

	Kaca
MURDHA CITTA	4
PRATHAMAS SARGAH ARAN LAN WEWIDANGAN	5
DWITĪYAS SARGAH PAMIKUKUH LAN PATITIS	6
TRĪTĪYAS SARGAH SUKERTAN TATA PAKRAMAN	6
Palet 1 Indik Krama	6
Palet 2 Indik Prajuru	10
Palet 3 Indik Kulkul	13
Palet 4 Indik Paruman	14
Palet 5 Indik Druwén Désa	16
Palet 6 Indik Panyanggran Banjar	18
CATURTHAS SARGAH SUKERTAN TATA AGAMA	18
Palet 1 Indik Déwa Yajnya	18
Palet 2 Indik Resi Yajnya	22
Palet 3 Indik Pitra Yajnya	23
Palet 4 Indik Manusa Yajnya	28
Palet 5 Indik Bhuta Yajnya	28

PAÑCAMAS SARGAH	SUKERTAN TATA PAWONGAN	30
	Palet 1 Indik Pawiwahan	30
	Palet 2 Indik Nyapihan	30
	Palet 3 Indik Sentana	31
	Palet 4 Indik Warisan	31
SAṢṬHAS SARGAH	SUKERTAN TATA PALEMAHAN	32
	Palet 1 Karang, Tegal, lan Carik	32
	Palet 2 Pepayonan	33
	Palet 3 Wewangunan	34
	Palet 4 Wewalungan	35
	Palet 5 Bhaya	36
SAPTAMAS SARGAH	WICĀRA LAN PAMIDAṆḌA	37
	Palet 1 Indik Wicāra	37
	Palet 2 Indik PamidaṆḌa	37
AṢṬAMAS SARGAH	NGUWAH-UWUHIN AWIG-AWIG	39
NAWAMAS SARGAH	SAMĀPTA	40
LEPIHAN - LEPIHAN :	43,
I.	PANITIAN PERUMUS MIWAH PANYURATAN AWIG-AWIG	43
II.	TETINASAN NYĀSA LAN SASANTI	44

MURDHA CITTA

OM AWIGHNAM ASTU NAMO SIDDHAM

Sembah bakti miwah pangastawan titiang majeng ring paduka Bhaṭāra- Bhaṭārī sesuwunan titiang sami, riantukan wantah malarapan panghyangning kalih paswécan Ida Sang Hyang Widhi Waśa asung kretawarānugraha nyresti jagat jangkep rawuhing sadagingnya sami, mawinan wénten kahuripan sekala niskala ring Bhuwana Agung miwah ring Bhuwana Alit. Manut dresta, Désané kamanggehang dados pasayuban Krama Désa rawuhing kulawarga pawongannya sami, mawastu raris Désané kamanggehang pinaka pawakan Bhuwana Agung, pawongannya kamanggehang pinaka pawakan Bhuwana Alit.

Sotaning pawakan Bhuwana Agung, Désané taler kamanggehang pinaka pawakan bhāwa mahurip, sané kacirénin antuk wéntené pakilit Tri Hita Kāraṇa sané tan dados pasahang, luwiré :

- ha. Parhyangan, inggih punika : sahanan parhyangan panyiwian Désa, genah ngarcana bhāwan Ida Sang Hyang Parama Wiséśa, pinaka jīwa pramanan Désané;
- na. Pawongan, inggih punika : gebogan Krama rawuhing warga Désa maka sami pawakan Tri Kaya pinaka bāyu pramaṇan Désané, mawinan Désané prasida maolah prawretti;
- ca. Palemahan, inggih punika : sahananing pakarangan, tegal, carik, miwah sétra sakekuwuban Désa Pakraman, pinaka sthūla sariran Désané.

Adung patemoning Bhuwana Agung ring Bhuwana Alit, maka larapan ngupadi śānta jagaddhita, punika sinanggeh murddhaning prayojana pangriptaning awig-awig iki, rikala paséban mami Krama Désa Pakraman Kerta pinaka sepat siku-siku pamatut miwah pamutus, wastu kasidan prayojanan mami kabéh, prasama angidep muwah amagehaken linging awig-awig kadi ring sor iki.

ປູທະຍາສູດ

ບາງສູດບິດຕາສູດ

ບາງບາສີ

(1)
(2)

1.1) ກຸ່ມບາງສູດສິດສິດບາງສູດບາງສູດ

1.2) ຄືກຸ່ມບາງສູດບິດຕາສູດ ມາດຕະການ

ບາ) ມີສິດສິດສູດ ອາດສູດ

ສາ) ມີສິດສິດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ

ສບ) ມີສິດສິດສູດ ອາດສູດ

ກ) ມີສິດສິດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ

1.3) ຄືກຸ່ມບາງສູດບິດຕາສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ

1.4) ສາດສາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ

ບາ) ບາງສູດສິດສິດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ

ສາ) ກຸ່ມບາງສູດສິດສິດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ

1.5) ກຸ່ມບາງສູດສິດສິດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ

1.6) ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ ອາດສູດ

✓

PRATHAMAS SARGAH
ARAN LAN WEWIDANGAN DESA

Pawos 1

- (1) Désa Pakraman puniki mawasta Désa Pakraman Kerta.
- (2) Jebar kekuwub wewidangannya mawates nyatur désa :
 - ha. Sisi wétan : Tukad Yéh Lé; *KANGIAR*
 - na. Sisi kidul : Campuhan Yéh Lé lan Yéh Ootan; *KECOD*
 - ca. Sisi kulon : Tukad Yéh Ootan; *KAUH*
 - ra. Sisi lor : Tapel wates Désa Pakraman Kebon Bantiran sareng tapel wates Désa Pakraman Mendek. *KAJA*
- (3) Jebar kekuwub wewidangan sané mawengku antuk wates-wates inucap ring ajeng, kirang langkung wénten 135 Ha.
- (4) Sané kamanggehang ngranjing dados kekuwub wewidangan Désa Pakraman puniki, manut dresta, luwiré :
 - ha. Pupulan karang paumahan sané sinanggeh Palemahan Désa Pakraman;
 - na. Sétra, carik miwah tegal sané wénten ring kekuwub wewidangan Désa Pakraman puniki sajabaning Palemahan Désa Pakraman, manggeh ngranjing dados Telajakan Désa Pakraman Kerta.
- 5) Désa Pakraman puniki wantah kawangun antuk banjar Pakraman Kerta.
- 5). Awig-awig, Pararem miwah sahanan Pasuaran Désa, manggeh kajejerang ring jebar kekuwub wewidangan Désa Pakraman puniki sami.

ឫទ្ធិទិសស្វ័យៗ

បដិស្សន្យុវសាសនាទិសិ

បុរាណសាស្ត្រ

១៣៧ បុគ្គលិក្ខត្តិ ៣៧ បដិស្សន្យុវសាសនាទិសិ

១៣៧ បុគ្គលិក្ខត្តិ

១៣៧ ឫទ្ធិទិស្វ័យៗ ៣៧ បដិស្សន្យុវសាសនាទិសិ

១៣៧ ឫទ្ធិទិស្វ័យៗ ៣៧ បដិស្សន្យុវសាសនាទិសិ

១៣៧ ឫទ្ធិទិស្វ័យៗ ៣៧ បដិស្សន្យុវសាសនាទិសិ

១៣៧ ឫទ្ធិទិស្វ័យៗ ៣៧ បដិស្សន្យុវសាសនាទិសិ

បុរាណសាស្ត្រ

ឫទ្ធិទិស្វ័យៗ ៣៧ បដិស្សន្យុវសាសនាទិសិ

១៣៧ ឫទ្ធិទិស្វ័យៗ ៣៧ បដិស្សន្យុវសាសនាទិសិ

១៣៧ ឫទ្ធិទិស្វ័យៗ ៣៧ បដិស្សន្យុវសាសនាទិសិ

១៣៧ ឫទ្ធិទិស្វ័យៗ ៣៧ បដិស្សន្យុវសាសនាទិសិ

ឫទ្ធិទិស្វ័យៗ

សុត្តន្តបិដក

បុគ្គលិក្ខត្តិ

ឫទ្ធិទិស្វ័យៗ

បុគ្គលិក្ខត្តិ

DWITĪYAS SARGAH
PAMIKUKUH LAN PATITIS

Pawos 2

Désa Pakraman Kerta ngamanggehang pamikukuh, minakādi :

- (1) Pancasila.
- (2) Undang-Undang Dasar 1945.
- (3) Tri Hita Kāraṇa, manut sadācara Agama Hindu.
- (4) Hak Azasi Manusia utawi HAM.
- (5) Perda Provinsi Bali Indik Désa Pakraman.

Pawos 3

Luwir Patitis Désa Pakraman Kerta :

- (1) Mikukuhin miwah ngrajegang Sang Hyang Āgama.
- (2) Nginggilang tata prawrettiné maāgama.
- (3) Ngrajegang kasukertan Désa saha Pawongannya sekala lan niskala.

TRṬĪYAS SARGAH
SUKERTAN TATA PAKRAMAN

Palet 1

Indik Krama.

Pawos 4

- (1) Sahananing sang jenek mapaumahan ring wewengkon wewidangan Désa Pakraman Kerta sinanggeh warga Désa.
- (2) Krama Désa inucap ring ajeng, linggihnyané wénten 3 (tigang) soroh :
 - ha. Krama Désa sané maagama Hindu tur sareng nyungkemin Kahyangan Désa Pakraman Kerta, sinanggeh Krama Désa Pakraman Kerta.
 - na. Krama Désa maagama Hindu sané wantah nyarengin ring Pawongan miwah Palemahan kéwanten, sinanggeh Krama Tamiu, sané kasulurang manut pararem.
 - ca. Krama Désa boya maagama Hindu sané wantah nyarengin ring Palemahan kéwanten, sinanggeh Tamiu sané kasulurang manut pararem.

Pawos 5

Dasar Pakraman :

- (1) Sahanan Warga Désa sané sampun marabian, patut ngawit dados Krama Désa Ngarep.
- (2) Satunggil Krama, manut karendahan kulawargannya, patut kené sinalih tunggil ayah-ayah :
 - ha. Ayahan Ngarep;
 - na. Ayahan Balu.
- (3) Sesengker ngawit tedun ngayah :
 - ha. Marep ring Krama Désa sané mawit saking pawiwahan 3 sasih saking puput makala-kalaan manut pararem;
 - na. Marep ring Krama Désa sané mawit saking ngarangin sané sareng makrama désa, kasulurang manut pararem.
- (4) Krama Désa sané wenang nyada yan sampun kapastika, luwiré :
 - ha. sungkan tahunan;
 - na. yan sampun maderbé pangentos utawi panyeledii;
 - ca. risampun mayusa 60 warsa.
- (5) Sang saking séwosan désa yan sareng tedun makrama désa ring ring Désa Pakraman Kerta, patut kené batu-batu utawi pamogpog, sané agengnyané kasulurang manut pararem.
- (6) Yan wénten krama saking séwosan désa sareng ngranjing makrama désa ring Désa Pakraman Kerta, patut kadulurin antuk surat keterangan sané jangkep.

Pawos 6

Wusan dados Krama Désa, luwiré :

(1) Sangkaning :

ha. séda;

na. pinunas ngraga, menawi magingsir linggih saking wewengkon Désa Pakraman Kerta;

ca. kanorayang, malantaran piwal ring Awig-awig miwah Pararem Krama Désa, utawi tan satinut ring pituduh Prajuru sajeroning indik nyupat sikian, minakadi nénten prasida ngeséhin prawretti;

(2) Tata titiné niténin wusan dados Krama Désa inucap ring ajeng, kasulurang manut Pararem.

Pawos 7

Sahanan Krama Désa, patut keni tetegenan utawi ayah-ayah, luwiré :

(1). Ayahan Ngarep, mapiteges paturunan, peson-peson miwah ayahan mamungkul saking Krama Ngarep.

(2) Ayahan Balu, luwiré :

ha. Balu rémban, sané pianaknyané kantun alit-alit, punika keni ayahan balu rémban, sané kasulurang manut pararem;

na. Balu ngelintik, keni ayahan balu manut balunnyané, yan lanang keni ayahan lanang, yan istri keni ayahan istri, peson-peson manut pararem.

(3). Ritatkala ngardi wewangunan marep kabuatan Désa Pakraman, Kramané sajaba keni ayahan manut kecapé ring ajeng, taler keni paturunan sakadi ring sor :

ha. Paturunan sama wibhaga manut pararem;

na. Dana Punia, manut kalascaryan sang madana punia.

១៦១ គ្រូឲ្យដេញតាមដំណើរ

១៧១ ឲ្យដេញដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៧២ រំលឹកដំណើរដំបូង/បង្អស់ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៧៣ ដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៧៤ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៧៥ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៧៦ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៧៧ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៧៨ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៧៩ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៨០ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៨១ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

បទប្បញ្ញត្តិ ១៦១

តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៦២ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៦៣ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

បទប្បញ្ញត្តិ ១៧១

បទប្បញ្ញត្តិ ១៧១

១៧២ បទប្បញ្ញត្តិ ១៧១ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

១៧៣ បទប្បញ្ញត្តិ ១៧១ តាមដំណើរដំបូង/បង្អស់

(4) K
h

Ka
(1)
(2)

Pa
P
D
(
(

(4) Krama Désa, kadadosang :

ha. Mapuangkid utawi tan tedun ngayah / parum :

- 1). rikala mapawangunan, ngraabin, nangun yajnya, kaluwasan masengker déwasa;
- 2). keni dedawuhan saking Guru Wisésa;
- 3). kapialang, luwiré : sungkan, matepetin, kalayusekaran, lan sakancan punika.

na. Dados ngwakilang ring jadma tiosan, sané sampun menék daa/truna.

ca. Dados ngampel utawi numbas ayahan, pradé :

- 1). Dados Pegawai Negeri utawi Pegawai Perusahaan Swasta;
- 2). Magenah ring désa séwosan malantaran ngrereh pakaryan;
- 3). Ageng alit pangampel manut pararem.

ra. Dados nyeledii utawi nyuksukin Krama Ngarep yan sampun mayusa 17 warsa utawi sampun marabian.

Pawos 8

Kapatutan Krama Tamiu lan Tamiu :

(1) Krama Tamiu lan Tamiu, patut madana punia ring Desa/Bañjar Pakraman, manut pararem.

(2) Krama Tamiu lan Tamiu, patut polih pasayuban marupa pamitulung rikeñjekan katibén pañcabhaya.

Pawos 9

Paturunan miwah Leluputan :

Paturunan utawi peson-peson Krama Désa sajeroning ngupadi kasukertan Desa, kasulurang :

- (1) Paturunan miwah peson-peson sajeroning ngulati kasukertan Desa / Banjar Pakraman, kapitegenang ring Krama Desa / Banjar Pakraman.
- (2) Désa / Banjar Pakraman, wenang mawéh leluputan ayahan miwah peson-peson ring sang inggiling linggih miwah sang kawelasarsan.

- (3) Sor singgih leluputan miwah bacakan sang polih leluputan, kaunggahang jeroning Pararem.
- (4) Sajawaning Prajuru Desa/Bañjar Pakraman, sané taler pastika polih leluputan, luwiré :
- ha. para sadhaka, minakādi Pamangku Kahyangan / Panyiwian Désa, lan panyada;
 - na. para serati lan sutri kasulurang manut pararem;
 - ca. sang sungkan tahunan;
 - ra. wong cédāngga banget;
 - ka. wong ubuh mémé bapa, sadurung mayusa 21 warsa (marabian) tan keni ayahan, yéning langkungan yusannyané ring 21 warsa sakéwanten taler déreng marabian patut keni ayahan ayahan manut daa / trunannyané sané kasulurang manut pararem.

Palet 2

Indik Prajuru.

Pawos 10

- (1) Désa Pakraman Kerta kaénter antuk Prajuru Désa Pakraman, kamanggala antuk Bendésa Adat.
- (2) Banjar kaénter antuk Prajuru Banjar, kamanggala antuk Kelihan Bañjar utawi Kelihan Adat.
- (3) Prajuru Désa / Banjar, patut :
 - ha. mawit saking Krama Desa Ngarep.

- na. kaadegang Prajuru malantaran antuk pamilihan jeroning Paruman Krama Désa/Bañjar Pakraman, nyabran 5 warsa, sajawaning wénten pariindikan tios, tur sang sampun puputing panumaya kéngin kapilih malih;
- ca. maduluran atur piuning ring Pura Désa/Palinggih Balé Banjar.

Pawos 11

- (1) Bendésa Adat, karombo antuk :
 - ha. Patajuh, pinaka Wakil Bendésa Adat;
 - na. Panyarikan, pinaka Juru Surat;
 - ca. Patengen, pinaka Pangemong Druwén Désa;
 - ra. Kasinoman, pinaka Juru Gumeñcang.
- (2) Sajeroning ngénterang kasukertan ka niskala, Bendésa Adat, patut misinggihang Pamangku Kahyangan Désa.

Pawos 12

- (1) Swadharmaning Bendésa Adat, luwiré :
 - ha. Ngénterang paruman-paruman Désa Pakraman;
 - na. Ngénterang panglaksanaan sadaging Awig-awig miwah pamutus-pamutus Krama Désa, sané sinanggeh Pararem;
 - ca. Ngraksa miwah nudonang tata-titiné migunayang sarajabrana druwén Désa;
 - ra. Nuntun saha ngénterang Krama Désa rawuhing warga Désa sami, ngupadi kasukertan sekala lan niskala;
 - ka. Nuntun saha nyaksi upacara sangaskaraning kahuripan sané mabuat, minakadi sané ngilitang sulur pakulawargan;

21 គ្រូត្រូវហៅក្រុមប្រឹក្សាសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី
សម្រាប់ការងារសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី
សិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

31 មហាសិក្ខិត្តិបទ្រង់សិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

41 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រីសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

51 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រីសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

61 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រីសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

71 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រីសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

81 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រីសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

121 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រីសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

131 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រីសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

141 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រីសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

មហាសិក្ខិត្តិបទ្រង់

151 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រីសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

161 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

171 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

181 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

191 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

201 ក្រុមសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រីសិស្សសាលាសិស្សស្រីស្រី

✓ 121

- da. Nuntun saha ngénterang Warga Désa, nginggilang Sang Hyang Agama, kasucian Kahyangan, kasucian Palemahan, kasucian Pawongan, miwah tata-titiné migunayang Sétra;
 - ta. Mawosin miwah niwakang pamutus marep ring wicāran Warga Désa;
 - sa. Ngwakilin Désa Pakraman, matemuang bebawos ring sapisira ugi;
 - wa. Lan sané séwosan sané wénten pakilitnya ring Désa Pakraman.
 - la. Ngénterang miwah nglaksanayang tata titi pamargin upacara ri sajeroning Panca Yajnya manut kecap sastra agama lan sastra.
 - ma. Nepasin pikobet sajeroning angga Désa Pakraman sapariindikan pawiwahan, peperasan, miwah indik nyapihan.
 - ga. Pinaka panyeledii Desa Pakraman ritatkala ngamargiang hukum ri sajabaning Peradilan.
- (2) Tata-titiné nglaksanayang swadharma inucap ring ajeng, tan maren patut satinut ring daging Awig-awig, Pararem, dresta miwah Pamutus Paruman Krama Désa Pakraman.
 - (3) Panglaksanané ring ajeng patut kasiarang ring Désa / Banjar Pakraman, kapungkuripun.
 - (4) Sumakuta utawi sumanggup natak Pamutus Paruman Krama Désa Pakraman, ngeninin swadharman sowang-sowang Prajuru.

Pawos 13

- (1) Patias utawi olih-olihan Prajuru Désa Pakraman, luwiré :
 - ha. luput ayah-ayah;
 - na. luput reramon;
 - ca. luput urunan;
 - ra. polih patis sesari (pah tiga).
- (2) Ageng alit patias utawi olih-olihan inucap kasulurang manut pararem.

Pawos 14

- (1) Prajuru Désa Pakraman, kapilih nyabran 5 warsa, ngawit saking padéwasané kaadegang Prajuru Désa Pakraman.
- (2) Prajuru Désa Pakraman sané sampun puput sengker, kéngin kapilih malih.
- (3) Pariindikané ngadegang Prajuru Désa Pakraman sakaluwiré, kapastikayang malarapan Paruman Krama Désa Pakraman tur kaingkupin antuk Krama.
- (4) Wusan dados Prajuru Désa Pakraman, sangkaning :
 - ha. lina;
 - na. pinunas ngraga malantaran jalaran sané pastika;
 - ca. swadharmannya sampun puputing sengker;
 - ra. kawusanang / tiwak saking swadharna olih Krama Désa duaning iwang pamargi.
- (5) Ngentosin, ngwusanang utawi nganorayang Prajuru Désa Pakraman, patut kamargiang sajeroning Paruman Krama Désa Pakraman tur kaingkupin antuk pinih kedik kalih pah tiga saking gebogan Krama Désa sané rawuh.

Palet 3

Indik Kulkul

Pawos 15

- (1) Dudonan kulkul ring Désa Pakraman Kerta, luwiré :
 - ha. Kulkul Désa magenah ring Pura Désa;
 - na. Kulkul Bañjar magenah ring sowang-sowang Balé Banjar;
 - ca. Kulkul Sekaa-sekaa / sekaa gong.
- (2) Kulkul Désa / Bañjar Pakraman, kamanggehang pinaka piranti utawi sarana tengeran maka wangsit, ring wewengkon wewidangan Désa / Bañjar Pakraman.
- (3) Tetepakan suaran kulkul manut dresta, tur anggah-ungguh tetepakanipun kaunggahang jeroning Pararem.

- 171 ສຽງສູງພິກາດ/ຫາຜູ້ ບສຽງເສີ ເຫຼັ້ມສິດສາທິບສາ ພຽງສູງສູງສິບິ່ງ ສຽງປຽງ
ສເບບສິດຕິກສູບສຽງ ນພສີ
- 172 ສິດສູງສູງພິກາດ/ຫາຜູ້ ບສຽງເສີ ເຫຼັ້ມສິດສາທິບສາ ພຽງສູງສູງສິບິ່ງ ສຽງປຽງ
ສູງ ສູງບສາ ພສາ ສຽງບສາ ສິບາສາ ພສວິບສາ ສິ ບສຽງສູງສິດ ສາທິ ຫສິ
ສສູງ ບສຽງສາ ນພສີ
- 173 ສຽງສູງສູງສິດສາທິບສາ ສຽງສູງສູງສິດສາທິບສາ ສຽງສູງສູງສິດສາທິບສາ
ສາທິບສາ ສິ ບສຽງສູງສິດສາທິບສາ ສຽງສູງສູງສິດສາທິບສາ ສຽງສູງສູງສິດສາທິບສາ
ປຽງ ສາທິບສາ ສິ ບສຽງສູງສິດສາທິບສາ ສຽງສູງສູງສິດສາທິບສາ ສຽງສູງສູງສິດສາທິບສາ

ບສຽງ 171

ບສຽງສາທິບສາ

ບາງບາສີ 1721

- 171 ສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສິ ບສຽງສາທິບສາ
- 172 ບສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສິ ບສຽງສາທິບສາ
- 173 ບສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສິ ບສຽງສາທິບສາ
- 174 ບສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສິ ບສຽງສາທິບສາ
- 175 ບສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສິ ບສຽງສາທິບສາ
- 176 ບສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສິ ບສຽງສາທິບສາ
- 177 ບສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສິ ບສຽງສາທິບສາ

178 ບສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສຽງສາທິບສາ ສິ ບສຽງສາທິບສາ

Pawos 16

- (1) Kulkul Désa / Bañjar Pakraman, tan wenang katepak yan tan sangkaning pituduh Prajuru, sajawaning tengeran kapañcabhayan.
- (2) Sang nepak Kulkul Désa / Banjar Pakraman, tan sangkaning pituduh Prajuru, patut digelis atur supéksa maka buatan panepaké; yan piwal, sang mamurug wenang katibakin danda, manut Pararem.
- (3) Kulkul Sekaa-sekaa miwah kulkul pondokan-pondokan, tan kalugra nyawerin utawi matehin sukat miwah tetepakan Kulkul Désa / Bañjar Pakraman; pradé mamurug, sang mamurug taler wenang katibakin danda, manut Pararem.

Palet 4

Indik Paruman

Pawos 17

- (1) Dudonan Paruman ring Désa Pakraman Kerta. luwiré :
 - ha. Paruman Krama Désa, kawéntenang sanistannya apisan jeroning awarsa utawi manut kabuatan, sané karihinin antuk tetibak arah-arah.
 - na. Paruman Padgatakala, réhning wénten indik sané dahat mabuat sané pacang kabawosang, sané karihinin antuk tetibak arah-arah;
 - ca. Paruman Krama Banjar kawéntenang, manut pamastika miwah Pararem sowang-sowang Bañjar Pakraman;
 - ra. Paruman Prajuru / Kerta Désa, kawéntenang manut kabuatan;
 - ka. Paruman Sekaa-sekaa, kawéntenang manut kabuatan.
- Pamargin Paruman Désa / Banjar Pakraman, patut nganutin dudonan :

ha. Paruman wahu kéngin kakawitin sasampuné katedunin antuk pinih kedik kalih pah tiga lintang saking sang patut ngamiletin Paruman, kamanggala antuk tengeran suaran kulkul, mabusana adat Bali, tan kalugra makta gegawan sakaluwiré, karihinin antuk ngarcana Bhagawān Panyarikan, majalaran widhi widhana lan cané;

na. Maka pangawit, kalaksanayang panyacak pangesép, karuntutin antuk nyacak dedosan, wahu kalanturang antuk parum; sasampun parumané puput, patut kacacak malih, tur sané kasép, sang ninggal paruman miwah sané nosa, wenang katibakin danda, sané ageng alitipun, kasulurang manut Pararem;

ca. Maka pamastika wahu kéngin nyacak pangesép, kasulurang manut Pararem;

ra. Sajeroning paruman tan kalugra ngwetuang wak ghora minakadi ngardi biota; sang mamurug, wenang keni pamidanda bea pacamil, sakadi dandaning anguman-uman ring paséban, sané kasulurang manut Pararem;

ka. Pamutus bebawos sané briuk sapanggul utawi ingkup, punika sané kaaptiang tur kamanggehang; pradé nénten prasida, pamutus bebawosé mangda kacumponin antuk pinih kedik kalih pah tiga lintang saking sang ngamiletin peparuman.

3) Pradé daging peparumané nénten kaingkupin, Prajuru Désa / Bañjar Pakraman mangda ngilikang bebawos, saha pamutusnya mangda kararemin antuk Krama Désa / Bañjar Pakraman, bilih jantos ping tiga taler nénten prasida kaingkupin, Prajuru Désa / Banjar Pakraman, kéngin nunasang indiké punika ring Sang Maraga Guru Wisésa.

Pawos 18

- (1) Sajeroning Paruman Krama Désa, Bendésa Adat patut nyiarang pamarginé ngénterang Désa, pamekas ngeninin indik :
 - ha. Muñjuk lungsuring gebogan pakraman saha ayah-ayahnyané, minakadi sulur arthabrana druwén Désa Pakraman;
 - na. Pangreñcanan Prajuru, ngeninin utsahan Désané kapungkur.
- (2) Pamutus Paruman Krama Désa sané sinanggeh Pararem, kamanggehang maka pamitegep panglaksanaan Awig-awig.

Pawos 19

- (1) Paruman Prajuru Désa Pakraman, kawenangang wantah ngrincikang pangreñcana marep ring utsahan Désané kapungkur.
- (2) Paruman Prajuru Désa Pakraman, tan kawenangang ngamedalang tetegenan ring Krama Désa, sadéréngé kaingkupin antuk Krama Désa.
- (3) Pamutus Paruman Prajuru, kéngin ngwetuang pasuara manut daging pituduh sang ngawa rāt, utawi ngonékang pamutus sané pecak sampun dados Pararem Krama Désa.

Palet 5

Indik Druwén Désa

Pawos 20

- (1) Sané kamanggehang dados druwén Désa Pakraman Kerta, luwiré :
 - ha. Kahyangan Désa minakadi Tri Kahyangan, luwiré : Pura Desa, Pura Puseh, Pura Dale;
 - na. Kahyangan Desa tiyosan ring Tri Kahyangan, minakadi : Pura Taman Suci, lan Tugun Gong;

ca. Balé Banjar ring banjar Pakraman Kerta;
ra. Sétra : 40 are.
ka. Palaba Pura, marupa tegal : 24 are;
da. Utsaha saking panyosohan beras.
ta. Nyāsa lan Sasanti;
sa. Druwén Désa Pakraman siyosan sané kapikolihang ri wekas,
pacang kaunggahang jeroning pararem.

wa. Lekita-lekita : Awig-awig, Pasuara, Pararem;

la. Lelangwan, minakadi tetabuhan lan ilén-ilén druwén Désa,
luwiré :

- 1). Gong abarung;
- 2). Ilén-olén wali ring pura : rejang, péndét.

(2) Olih-olihan Désa Pakraman Kerta mawit saking :

ha. Upon-upon palaba pura : kelapa, cengkéh.

na. Paturunan saking Krama Désa;

ca. Paica saking Guru Wisésa;

ra. Utsaha saking penyosohan beras;

ka. Dana punia tiyosan.

(3) Sanangken Paruman Krama Désa, Bendésa Adat patut nyiarang
muñjuk lungsur upon-upon palaba pura lan sapanunggalannya sané
sinanggeh druwén Désa.

(4) Upon-upon palaba pura lan sapanunggalannya, kaanggén prabéa
piodalan miwah wewangunan ring pura, taler prabéa tiosan marep ring
kabuatan Désa Pakraman.

(5) Sakaluwiring druwén Désa patut wénten lekitannya sané pastika.

(6). Tan kalugra ngadol utawi ngésahang druwén Désa yan tan
kacumponin antuk Krama Désa sami.

បញ្ចេញ ១៤១
ហិក្ខុសេដកាត្រាត្រូវ ៥
ហហហា ១៥៧

- ១៣៧ គ្រូមតាត្រូវ អំពីប័ណ្ណត្រូវ ១៥៧ បញ្ចេញ ៥ ក្រាត្រូវ ៥ បញ្ចេញ ៥ (1)
- ១៣៨ គ្រូមតាត្រូវ ៥ គ្រូមតាត្រូវ ៥ គ្រូមតាត្រូវ ៥ (2)
- ១៣៩ គ្រូមតាត្រូវ ៥ គ្រូមតាត្រូវ ៥ គ្រូមតាត្រូវ ៥ (3)

សង្វេសស្វេស ៥
សូត្រ ៥ ៥ ៥
បញ្ចេញ ១៧
ហិក្ខុសេដកា ៥
ហហហា ១៥៧

- ១៣៧ គ្រូមតាត្រូវ ៥ គ្រូមតាត្រូវ ៥ គ្រូមតាត្រូវ ៥
- ១៣៨ គ្រូមតាត្រូវ ៥ គ្រូមតាត្រូវ ៥ គ្រូមតាត្រូវ ៥
- ១៣៩ គ្រូមតាត្រូវ ៥ គ្រូមតាត្រូវ ៥ គ្រូមតាត្រូវ ៥

Palet 6

Indik Panyanggran Banjar

Pawos 21

- (1) Krama Banjar ring wewengkon Desa Pakraman Kerta patut sareng nyanggra karya suka dukan sowang-sowang Krama Banjar.
- (2) Tetibak panyanggrané inucap ring ajeng, kasulurang manut Pararem.
- (3) Sowang-sowang Krama Banjar sané pacang nangun karya suka duka sané mabuat, mangda masadok ring Prajuru Désa Pakraman : patut wénten uleman panyaksi ring Jero Bendésa Adat; yan kapiambeng dados masadok roing Kelihan Adat.

CATURTHAS SARGAH

SUKERTAN TATA AGAMA

Palet 1

Indik Déwa Yajnya.

Pawos 22

- (1) Kahyangan-kahyangan panyiwian Krama Désa Pakraman Kerta, luwiré :
 - ha. Kahyangan Tiga : Pura Pseh, Pura Désa, Pura Dalem;
 - na. Kahyangan-kahyangan panyiwian Krama Désa tiosan ring Kahyangan Tiga : Tugun Désa, Tugun Gong, Pura Taman Suci lan Prajapati.
- (2) Tegak piodalan ring sowang-sowang kahyangan inucap ring ajeng, kamanggehang sakadi ring sor puniki :
 - ha. Pura Puseh lan Pura Desa : Purnamaning Sasih Kadasa.
 - na. Pura Dalem lan Prajapati : Purnamaning Sasih kapat.

✓

ca. Tugun Desa lan Tugun Gong rahina Anggara, Kliwon, Prangbakat.

ra. Pura Taman Suci, rahina Anggara, Kliwon, Dukut.

- (3) Pamargin pangaciné ring sowang-sowang kahyangan ring ajeng, manut kecap sastra agama, saha kalaksanayang kanista, madhyama, utama, manut kawéntenan krama sané kaingkupin jeroning pararem.

Pawos 23

- (1) Ring sowang-sowang pura inucap ring ajeng, patut kaadegang Pamangku.

- (2) Pidabdabé ngadegang Pamangku, nganutin dudonan :

ha. ngwilang saking turunan utawi ngwaris;
na. malantaran nyanjan utawi nuhur ring pura sané karerehang Pamangku;
ca. malantaran kapilih antuk Krama Désa.

- (3) Sang tan wenang kaadegang dados Pamangku, luwiré :

ha. cédāngga, luwire : pécéng, pérot, cungh lan sapanunggalannya;
na. sapa sira ugi sané nénten kapatutang manut pararem;

ca. nandang sakit ila, ayan, buduh miwah pinungkan sané tan kenéng tinamban;

ra. sang maderbé parilaksana nénten becik.

- (4) Prabéa Kapamangkuan :

ha. prabéa adiksa widhi utawi ngwintenang Pamangku, kamedalin miwah kalaksanayang antuk Krama Désa;

na. marep ring prabéan pitra yajnya ring Pamangku, Panyadé yan séda ri wekas, Krama Désané patut mawéh dana punia atiwa-tiwa, manut Pararem.

- (5) Pamangku, patut ngamanggehang sesana miwah agem-ageman Pamangku.

ສູ່ພິບັບຍາຍ

- ທາ ງາຕຸຣິກິ ງຸບສາກ ບິງພາທາລາລິກິ ສາບຽນຕາສາງາກສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ອິ
ບສຽງຕາລາລິ ງສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ
- ຄາ ປຸກທ ສິລາລິ ງຸຕິນຍາຍ ສາບຽນຕາລາລິ ງາທາ ສາບຽນ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາວນ
ບິງພາທາລາລິ ປຸກ ສາກ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ງາຕຸຣິກິ ນິ ບຍາຍ ສາບຽນຕາລາລິ ງາທາ
ບສຽງຕາລາລິ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ
- ສາ ພສາຍາຍ ສາບຽນຕາລາລິ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ
- ກາ ພສາຍາຍ ສາບຽນຕາລາລິ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ
ບັບຍາຍ ສາບຽນຕາລາລິ ບຍາຍ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ
ສາບຽນຕາລາລິ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ
- ສາ ຍຸຕຸກິ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ
- ດາ ຕຸກິ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ

ບາບາສີ 1 ຫຼື 2

- ບສຽງຕາລາລິ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ
- ທາ ບາບາສີ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ
- ຄາ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ
- ສາ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ
- ກາ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ
- ສາ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ

ບາບາສີ 1 ຫຼື 3

- 1 ທາ ບຍາຍ ທາຍາລາລິ ທຸທິບິ ສູ່ອາຍີ ອິ ສາບັກຮາຍາວສູ່ອາຍີ ປຸກ

Pawos 24

Swadharmaning Pamangku :

- ha. ngénterang upacara piodalan ring kahyangan sané kaempon utawi ring pakubon sowang-sowang krama;
- na. pradé sinalih tunggil Pamangku Kahyangan Désa kapialang utawi cuntaka, rikala piodalan ring pura sané kaempon, kéngin nyelang Pamangku Kahyangan Désa Pakraman Kerta siyosan, utawi nuhur sang sulinggih, katiténin antuk Prajuru;
- ca. yan Pamangku kalayusekaran, wenang anglepas swadharma, kasulurang manut Pararem;
- ra. yan Pamangku sampun tigang rahina ngayah ring pura sané kaempon, kancit wénten kulawaragannya kalayusekaran, Pamangku inucap tan kenéng cuntaka, sakéwanten nénten kengin budal salamin piodalan;
- ka. munggah tedun ring palinggih-palinggih Kahyangan Désa miwah ngiyasin pralingga-pralingga;
- da. ngrajegang sesanan Pamangku.

Pawos 25

Patias utawi olih-olihan Pamangku, luwiré :

- ha. panyolasan miwah sarin canang rikala muput yajnya ring sowang-sowang pakubon krama;
- na. upon-upon carik miwah tegal, manut Pararem;
- ca. polih apahtigan sarin canang rikala wénten aci ring kahyangan sané kaemponin, taler sarin nebusin utawi nahur pendah manut pararem;
- ra. patias siyosan manut parem (busana Pamangku);
- ka. prabéya pangabénan Pamangku olih Krama.

Pawos 26

(1) Pamangku kagentosin, riantukan :

- ha. séda;
- na. pinunas ngraga, menawi kageringan lan sapanunggilannya;
- ca. kawusanang antuk Krama, riantukan nilar sesanan Pamangku.

(2) Tatacarané ngadegang miwah ngentosin Pamangku, kasulurang manut Pararem.

Pawos 27

Indik kasukertan Kahyangan, kadudonang sakadi ring sor puniki :

- (1) Sané nénten kalugra ngranjing ka Pura, luwiré :
- ha. Sang katiban cuntaka, minakadi sebel ngraga :
 - 1). sebel kandel ngrajaswala, salami déréng mabresih;
 - 2). sebel antuk ngembasang putra, salami 42 rahina, pateh ring sang karuron;
 - 3). sebel panganténan, sadéréng mabiakala utawi makalakaan;
 - 4). sebel riantukan kalayusekaran, jantos puputing sengker sané kaingkupin jeroning Pararem.
 - 5). wong edan, buduh, sakit ila nyeraya, beling tan sinangaskara, lekad tan sinangaskara, anak cilaka, kumpul kebo, mamitra ngalang. mabusana letih.
 - na. Makta sahananing bebaktan sané sinanggeh ngletehin, manut kecap sastra agama.
 - ca. Sato agung minakadi wewalungan suku pat, sajawaning rikala mapepada.
 - ra. Anak alit sadéréng mayusa tigang sasih;
 - ka. Mabusana sané tan manut kadi tatacaraning ngranjing ka pura, sadéréng polih wak-wakan utawi pituduh saking Prajuru Désa Pakraman (manut dresta lan pararem).

(2) Tata busanané ngranjing ka pura, kasulurang manut Pararem.

(3) Pratingkahé tan wenang ring Pura, luwiré :

- ha. masumpah utawi macoran;
- na. ngamedalang wak parusya utawi wak capala;

- ca. mabanyu, makoratan, masesenengan, makolem dados asiki lanang wadon, nyangsang busana;
- ra. ngias raga minakadi menahang wastra, menahang pusungan lan sakancan punika, sajawaning sang sulinggih miwah pinandita;
- ka. masusun anak alit.

- (4) Séwosan ring Pamangku tan kalugra mungguh tedun ring palinggih-palinggih, sajawaning wit saking pituduh Prajuru Désa Pakraman.
- (5) Sang mamurug kecapé ring ajeng, wenang keni déwa danda, manut pamutus Pararem.

Pawos 28

- (1) Yan wénten jadma karawuhan ring pura boya sangkaning nyanjan tur ngawinang kramané biapara, wenang keni déwa danda lan artha danda, sané kasulurang manut Pararem.
- (2) Pradé Kahyangan Désané kahanan durmanggala minakadi kapancabhayan, Pamangku patut digelis masadok ring Prajuru Désa Pakraman.
- (3) Indik upakara/upacara pamahayun kadurmanggalan Kahyangan Désa, mapagamel kecap sastra agama, sané kasungkemin olih Krama Désa.

Palet 2

Indik Resi Yajnya.

Pawos 29

- (1) Sang pacang madeg sulinggih utawi madwijati patut masadok ring Prajuru Désa Pakraman miwah Parisada Hindu Dharma Indonesia.
- (2) Prajuru Désa Pakraman patut ngawas lan niténin tur wenang mialangin, pradé kacihnán wénten indik sané tan manut kecap sastra agama, tur sareng nyaksi upakara/upacara padwijatiannya, saha nglantur nyiarang sajeroning Paruman Krama Désa tegep rauhing wates kawenangannya muput yajnya.

- (3) Krama Désa patut madana punia sapamadeg miwah ring panglepas Sang Sulinggih riwekas, katuntun antuk Prajuru Désa.
- (4) Sang Sulinggih wenang polih leluputan ayahan miwah peson-peson.

Pawos 30

- (1) Sajeroning muput yajnya, Sang Sulinggih patut ngutamayang muput yajnya ring wewengkon Désa Pakraman Kerta, sasampuné puput, wahu muput yajnya ring wewengkon désa tiosan utawi ka dura désa.
- (2) Krama Désané sami, patut sareng ngawas lan niténin katuntun antuk Prajuru, mangda sahanan yajnya sané kalaksanayang olih sowang-sawang Krama Désa, kapuput olih Sulinggih utawi Pinandita, manut kawenangannya sowang-sawang.

Palet 3

Indik Pitra Yajnya.

Pawos 31

- (1) Désa Pakraman Kerta patut sareng nyanggra yan wénten sinalih tunggil krama sané nglaksanayang upacara Pitra Yajnya.
- (2) Tatacara panyanggrané inucap ring ajeng kasulurang manut Pararem.
- (3) Dudonan pamargin Pitra Yajnya :
 - ha. majalaran mendem utawi ngeseng, maka cihna makingsan ring Prèthiwi utawi makingsan ring geni, pinaka dharana antos nuptupang prabéa;
 - na. majalaran upacara pangabénan utawi palebon;
 - ca. riwusan ngabén, patut kalanturang malih antuk upacara ngrorasin (mamukur) tur karuntutin malih antuk nglingghang déwa pitara.

Pawos 32

- (1) Sinalih tunggil krama sané kalayusekaran/atiwa-tiwa, mangda masadok ring Prajuru.
- (2) Swadharmaning Désa/Banjar :
 - ha. Kelihan Banjar/Kelihan Adat, patut maritatas sang kaduhkitan, napiké sawané pacang kapendem, makingsan ring geni utawi lantur kaabéng;
 - na. Kelihan Adat raris nepak kulkul tengeran kalayusekaran;
 - ca. Pradé kapendem, panyanggran Krama Banjar salanturny kaunggahang jeroning Pararem;
 - ra. Pradé makingsan ring Geni, panyanggran Krama Banjar salanturnya kaunggahang jeroning pararem;
 - ka. Pradé kaabéng, panyanggran Krama Banjar salanturnya, kaunggahang jeroning pararem.
- (3) Tan kalugra nginepang bangbang.
- (4) Désané mawéh galah ring sang kalayusekaran sajeroning pitung rahina kengin atiwa-tiwa, sawaning wénten kabuatan tios saking sang yajamana.
- (5) Larangan pependeman miwah palebon ring wewengkon Désa Pakraman Kerta kaunggahang jeroning Pararem.
- (6) Pradé wénten kalayusekaran rikala piodalan ring Kahyangan Désa, kengin mendem tan pasadok, tur patut ngrereh galah mamargi rikala wengi.
- (7) Yan tan kapendem, patut kasirepang salaming piodalan.

Pawos 33

- (1) Désa Pakraman Kerta ngamanggehang indik cuntaka, mapagamel ring Pamutus Mahasabha Parisada Hindu Dharma Indonésia.

Tatacarané nyulurang kacuntakan, mapagamel kecap sastra agama, kaanutang ring drestan désa, sané kaingkupin jeroning Pararem.

Sinalih tunggil krama sané kahanan cuntaka, yan durung utas, tan kalugra nyarubin genah suci druwén Désa miwah druwén sowang-sowang krama.

Sang mamurug, patut keni déwa danda, manut Pararem.

Sengker utas cuntaka manut kawéntenannya, kasulurang sakadi ring sor puniki :

- ha. Kalayusekaran, cuntakannya kaanutang ring drestan désa miwah sastra dresta, kasulurang manut pararem;
- na. Ngrajaswala, cuntakannya tigang rahina ngawit saking ngrajaswala, utawi salaming ngrajaswala;
- ca. Ngembasang putra, 42 rahina ngawit saking putrané embas, ngantos katiwakin upakara/upacara tutug kambuhan;
- ra. Karuron, cuntakannya abulan pitung rahina ngawit saking karuron, ngantos katiwakin tirtha pamrayascitta;
- ka. Pawiwahan, cuntakannya ngantos sampun makala-kalaan;
- da. Gamia gamana, cuntakannya ngantos sampun kapalasang, karuntutin antuk mrayascitta sikian, Désa Pakraman miwah Kahyangan Désa;
- ta. Salah timpal, cuntakannya kapuputang manut kecap sastra agama miwah drestan désa;
- sa. Anak istri mobot malantaran lokika sanggraha kandugi nénten katiwakin upakara/upacara pabiakawonan, cuntakannya ngantos katiwakin upakara/upacara pabiakawonan;

២) ហេតុអ្វីក៏យុទ្ធសាស្ត្រយោធាត្រូវតែសម្របសម្រួលទៅតាមស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃសង្គម
សិទ្ធិ ឧបសគ្គ/ឧបសារ បញ្ឈប់ការបាត់បង់ មិនមែនសុទ្ធតែស្រុក
បញ្ឈប់ការបាត់បង់ មិនមែនសុទ្ធតែស្រុក
៣) មតិយោបល់ ព្រះបាទសីហនុ ព្រះបាទសីហនុ ឧបសគ្គ/ឧបសារ
បញ្ឈប់ការបាត់បង់ មិនមែនសុទ្ធតែស្រុក

១៤) សុទ្ធតែសាសនាបូជនីយដ្ឋាន/សាលាសិក្សា
២) សាមគ្គីភាព សុទ្ធតែសាសនា
៣) សុទ្ធតែសាសនាបូជនីយដ្ឋាន/សាលាសិក្សា
ព្រះបាទសីហនុ ព្រះបាទសីហនុ ឧបសគ្គ/ឧបសារ
៤) ស្របចំការងារ សិក្សាស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវ
៥) សាលាសិក្សាសុទ្ធតែសាសនា
៦) សុទ្ធតែសាសនាបូជនីយដ្ឋាន/សាលាសិក្សា
៧) សុទ្ធតែសាសនាបូជនីយដ្ឋាន/សាលាសិក្សា
សុទ្ធតែសាសនាបូជនីយដ្ឋាន/សាលាសិក្សា

១៣) ដំណើរការសុទ្ធតែសាសនា
២) សាលាសិក្សាសុទ្ធតែសាសនា
៣) ដំណើរការសុទ្ធតែសាសនា
៤) ស្របចំការងារ
៥) ការងារសុទ្ធតែសាសនា

៦) ក្រុមប្រឹក្សាសុទ្ធតែសាសនា
៧) ក្រុមប្រឹក្សាសុទ្ធតែសាសនា ដំណើរការសុទ្ធតែសាសនា
ដំណើរការសុទ្ធតែសាសនា ដំណើរការសុទ្ធតែសាសនា

wa. Anak istri ngembasang putra malantaran lokika sanggraha kandugi pecak nénten katiwakin upakara/upacara pabiakawonan miwah widhi widhana, cuntakannya ngantos wénten meras anaké alit, karuntutin antuk upakara/upacara manut kecap sastra agama;

la. Mamitra ngalang, cuntakannya ngantos katiwakin upakara/upacara pabiakawonan;

ma. Ṣaḍ ātatāyī, cuntakannya ngantos sampun mrayascitta sikian miwah ngeséhin prawreti.

(6) Cuntaka kalayusekaran/kapademan :

ha. Kapendem, cuntakannya :

1). cuntaka ka Banjar, laminipun tigang rahina ngawit saking wusan mendem, ngantos sampun maprayascitta (masepuh);

2). kulawargannya sajeroning pakarangan manut pararem.

na. Kaabénang, cuntakannya :

1). cuntaka ka Banjar, manut dresta sané kapikukuh antuk Pararem;

2). cuntakan sang nyambut karya pitra yajnya, manut dresta sané kapikukuh antuk Pararem.

(7) Sang katiban cuntaka, luwiré :

ha. Kalayusekaran, sané cuntaka :

1). sang kalayusekaran;

2). kulawargannya;

3). bebanjarannya;

na. Ngrajaswala, sané cuntaka : sang ngrajaswala punika;

ca. Ngembasang putra, sané cuntaka : sang maderbé putra lanang wiadin istri, utawi yayah rénan sang wahu embas (istrinnyané 42 rahina, lanangnyané ritatkala kepus udel).

- ra. Pawiwahan, sané cuntaka : sang mawiwaha lanang wiadin istri, utawi dampati lanang istri;
- ka. Karuron, sané cuntaka : sang karuron rawuhing lanangnyané (laminyané 42 rahina).
- da. Gamia gamana, sané cuntaka :
- 1). sang nglaksanayang gamia gamana;
 - 2). Désa Pakramannyané;
- ta. Salah timpal, sané cuntaka :
- 1). sang nglaksanayang salah timpal;
 - 2). Désa Pakramannyané;
- sa. Anak istri mobot malantaran lokika sanggraha kandugi pecak nénten katiwakin upakara/upacara pabiakawonan, sané cuntaka : anaké istri sané mobot punika;
- wa. Anak istri ngembasang putra malantaran lokika sanggraha kandugi pecak nénten katiwakin upakara/upacara pabiakawonan miwah widhi widhana, sané cuntaka :
- 1). sang ngembasang putra;
 - 2). putrané sané kaembasang;
- la. Mamitra ngalang, sané cuntaka : sang nglaksanayang mamitra ngalang punika;
- ma. Şad ātatāyī, sané cuntaka : sang nglaksanayang şad ātatāyī punika.
- (8) Sang tan kenéng cuntaka, luwiré :
- ha. Sang Sulinggih;
- na. Pamangku Kahyangan Tiga rikala piodalan tur sampun ngayah tigang rahina ring pura sané kaemponin utawi sampun ngalang sasih utawi ngalang tengah.

Pawos 34

- (1) Pamargin atiwa-tiwa utawi pangabénan kalaksanayang mapagamel kecap sastra agama miwah drestan désa.
- (2) Pepatusan (peson-peson) pangabénan, kasulurang manut Pararem.
- (3) Panginguné ring Krama Banjar, kasulurang manut Pararem.

Palet 4
Indik Manusa Yajnya.

Pawos 35

- (1) Krama Désa minakadi Krama Banjar, patut sareng nyanggra miwah niténin yan wénten sinalih tunggil krama nglaksanayang upacara Manusa Yajnya sané mabuat.
- (2) Tatacara panyanggrané inucap ring ajeng kasulurang manut Pararem.
- (3) Sang pacang nglaksanayang upacara Manusa Yajnya sané mabuat, mangda masadok ring Prajuru.
- (4) Manusa Yajnya inggih punika, upacara-upacara dharmaning kahuripan manusa, ngawit saking patemoning kama bang lan kama petak sajeroning garbha, ngantos kalayusekaran ri wekas.
- (5) Upacara-upacara inucap ring ajeng kamargiang kanista, madhyama, utama, manut kecap sastra agama miwah dresta.

Palet 5
Indik Bhuta Yajnya.

Pawos 36

- (1) Désa Pakraman Kerta patut nyanggra pamargin Bhuta Yajnya, marep ring kabuatan Désa Pakraman Kerta.

- (2) Pidabdab pamargin Bhuta Yajnya inucap ring ajeng, mapagamel kecap sastra agama, kaanutang ring drestan Désa, sané kapikukuh antuk Pararem.
- (3) Krama Désa minakadi Krama Banjar patut sareng nyanggra yan wénten sinalih tunggil krama sané nglaksanayang upacara Bhuta Yajnya sané mabuat.
- (4) Sang pacang nglaksanayang upacara Bhuta Yajnya sané mabuat, mangda masadok ring Prajuru.

Pawos 37

- (1) Bhuta Yajnya marep ring kabuatan Désa Pakraman minakadi carun sasih miwah sané lianan, kasulurang manut Pararem.
- (2) Indik pamargin palelastian utawi makiyis, kasulurang manut Pararem.
- (3) Nangken warsa, rikalaning Tilem Sasih Kasanga, patut kalaksanayang Tawur Kasanga, kalanturang antuk Pangrupukan, pinaka cihna nyanggra pangrawuh Nawa Saka Warsa (Tahun Baru Saka), ring pananggal apisan Sasih Kadasa, sané kawastanin Nyepi. Taler nénten kadadosang ngepugang meriem bambu / petasan.
- (4) Rikalaning Nyepi, sowang-sowang Krama Désa patut ngamargiang Catur Brata Panyepian, inggih punika :

ha.	amati geni	:	tan kéngin maapi-api;
na.	amati karya	:	tan kéngin nyambut karya;
ca.	amati lelungan	:	tan kéngin malelungayan mrika-mriki;
ra.	amati lelangwan	:	tan kéngin maoneng-onengan, ngwijil ang suara ghora, nabuh gegambelan, lan sakancannya.

- (5) Catur Brata Panyepian punika kamargiang saking semeng jantos bénjangné ngedas rahina.
- (6) Mangda pamargin Catur Brata Panyepian punika trepti, patut katilikin antuk tetelik Désa sané kawastanin Pacalang Désa, tur sang mamurug patut katiwakin pamidanda, sané kasulurang manut Pararem.

- (1) Bénjangné ring pananggal-ping kalih Sasih Kadasa, kawastanin Ngembak Geni, sowang-sowang krama patut saling ngaksamayang sané kawastanin Dharma Santi.

PAÑCAMAS SARGAH

SUKERTAN TATA PAWONGAN

Palet 1

Indik Pawiwahan.

Pawos 38

- (1) Krama Désa minakadi Krama Banjar, patut sareng nyanggra miwah niténin yan wénten sinalih tunggil krama sané nglaksanayang upacara Pawiwāhan.
- (2) Pamargin Pawiwāhan, luwiré :
- ha. malantaran pepadikan;
 - na. malantaran ngorod, marangkat rihin wahu kakrunayang;
 - ca. malantaran nyentana utawi nyentana nyeburin.
- (3) Indik Pawiwahan, Désa Pakraman Kerta ngamanggehang Undang-Undang miwah Peraturan Pemerintah, indik Pawiwahan miwah kecap sastra agama.
- (4) Tatacara panglaksanannya, mapagamel kecap sastra agama, kaanutang ring drestan Désa, sané kapikukuh jeroning Pararem.
- (5) Sinalih tunggil krama sané pacang nglaksanayang upacara Pawiwahan, mangda masadok ring Prajuru.

Palet 2

Indik Nyapihan.

Pawos 39

- (1) Prajuru Désa minakadi Prajuru Banjar Pakraman, wenang sareng mawosin miwah niténin yan wénten sinalih tunggil krama sané mapikarsa pacang palas marabi, mangda nénten kadurusan dados Nyapihan.
- (2) Yan krama inucap kukuh ring pikarsannya, Désa minakadi Banjar Pakraman, nénten sumakuta ring pamarginnya.
- (3) Sadéréngé pastika polih pamutus saking sang ngawawenang minakadi Sang Rumawos (Pengadilan Negeri), krama inucap manggeh keni tetegenan krama sakadi nguni.

Palet 3

Indik Sentana

Pawos 40

- (1) Prajuru minakadi Prajuru Desa Pakraman, wenang sareng mawowosin miwah niténin yan wénten sinalih tunggil krama sané ngindikang sentana.
- (2) Indik Sentana, Désa Pakraman Kerta ngamanggehang uger-uger jagat minakadi kawicaksanan sang maraga Guru Wisésa, kaanutang ring drestan Désa, sané kapikukuh antuk pararem.
- (3) Sang pacang ngrajegang sentana, mangda masadok ring Prajuru.

Palet 4

Indik Warisan

Pawos 41

- (1) Prajuru Désa minakadi Prajuru Banjar Pakraman, wenang sareng mawosin miwah niténin yan wénten sinalih tunggil krama ngindikang warisan.

- (2) Indik Warisan, Désa Pakraman Kerta, ngamanggehang uger-uger jagat minakadi kawicaksanan sang maraga Guru Wisésa, kaanutang ring drestan désa, sané kapikukuh antuk pararem.
- (3) Sang pacang ngindikang warisan, mangda masadok ring Prajuru.

ᡘAᡘTHAS SARGAH

SUKERTAN TATA PALEMAHAN

Palet 1

Karang, Tegal, lan Carik.

Pawos 42

- (1) Krama Desa sané ngamong Karang Désa utawi karang pumahan ngraga, patut ngwatesin karangnya sowang-sowang antuk pagehan / turus utawi témbok, mangda pakantenannya asri.
- (2) Watesé sané mawasta gegaleng kaluan miwah gegaleng katebén mangda nganutin dresta, tur kakaryanin olih sang negen wates inucap.
- (3) Pradé karasayang pagehan / turus inucap nglikadin, yan pada arsa panyandingé, watesé kéngin nganggén pinget utawi pracihna pal saking Agraria, sakéwanten kasaksi antuk Prajuru Désa / Banjar Pakraman.
- (4) Pradé wénten karang kabebeng, mangda kautsahayang wénten pamesuannya sané pastika.
- (5) Pradé wénten krama ngadol carik, tegala, karang, mangda masadok ring Prajuru Désa Pakaraman.

Pawos 43

- (1) Sinalih tunggil Krama Désa / Banjar Pakraman, nénten kalugra :
 ha. Ngalah-alah margi, Karang Désa, tegal ayahana désa, tegal / carik krama liyan, lan sakancan punika;

na. Ngalah-alah tegak kahyangan, sétra lan sakancan tegak sané sinanggeh suci.

- (2) Pradé wénten mamurug kecapé ring ajeng, sang mamurug, patut ngwaliang tanah inucap, tur sang ngalah-alah tegak suci, tiosan ring ngwaliang tanah tegak suci inucap, taler patut karuntutin antuk déwa danda miwah artha danda, sané kasulurang manut Pararem.

Palet 2

Pepayonan

Pawos 44

- (1) Ngawit nandur pepayonan minakadi tanem tuwuh, patut adepa agung ngajeroang saking wates; pepayonan minakadi tanem tuwuh sané jantos ngliwat wates, wenang kasepatgantungin.

- (2) Pepayonan sané ngungkuli mawastu mayanin ka pisaga, sang nruwénang pepayonan inucap patut kawara tur kairing mapiguman antuk sang rumasa katetehan, bilih-bilih sang nruwénang arsa ngrebah utawi notor wit pepayonané punika.

- (3) Pradéné sampun kawara taler tan wénten utsahan sang nruwénang, sang rumasa katetehan wenang masadok ring Prajuru, tur risampuné kaparitas kandugi wénten lelugrahan Prajuru, wahu wit pepayonané punika kéngin karebah, sakéwanten panukun patin wit pepayonané sang nepasin, tur wit pepayonané sané karebah punika, kasukserah ring sang nruwénang.

- (4) Sang patut keni pamidanda panyangaskara saha prabéa manut pararem, marep ring wewangunan sang karubuhan, luwiré :

- ha. sang nruwénang wit per ayonan sané sinanggeh mayanin, pradé pungkak padidi tur ngrubuhin wewangunan krama tiosan;
 - na. sang notor, monggol utawi ngrebah taru, tur ngrubuhin wewangunan krama tiosan.
- (5) Krama Désa patut ngamanggehang kawredian tanem tuwuh sané ngawinang Désané asri tur lestari sané kawastanin Bhutahita, sané matesges kalestarian lingkungan hidup.
- (6) Sinalih tunggil krama sané pacang ngrebah pepayonan minakadi tanem tuwuh sané ngawinang Désané asri tur lestari, patut masadok tur nunas lelugrahan ring Prajuru Désa Pakraman.

Palet 3

Wewangunan

Pawos 45

- (1) Nangken ngwangun, sowang-sowang krama patut :
- ha. masadok ring Prajuru, pamekas marep ring wewangunan sané mapanyaitan minakadi menengin wates;
 - na. nganggé Aṣṭa Bhūmi miwah gegulak Aṣṭa Kośali, sanistannya manut ring patitisé ka niskala.
 - ca. Investor mangda masadok ring Prajuru Desa Pakraman.
- (2) Pradé wewangunané jantos nyayubin ka pisaga, bilih-bilih témboké ring telenging wates, risampuné kawara tur kairing mapiguman taler tan wénten utsahan sang nruwénang, kangkat kasadokang ring Prajuru; sasampuné kaparitasas tur wénten lelugrahan Prajuru, sang nruwénang wewangunan wenang keni danda manut Pararem, tur témbok inucap patut kagubar olih sang nruwénang, sanistannya mangda kakaryanang abangan.

Palet 4

Wewalungan

Pawos 46

(1) Sahanan warga désa sané miara wewalungan : bawi, banténg lan sakancan punika, mangda sayaga niténin negul minakadi nglogor wewalungannya, mangda nénten ngrusak karang utawi pabianan krama tiosan, bilih-bilih jantos ngranjing ngletehin kahyangan.

(2) Pradé wénten wewalungan malumbar utawi ngeléb tur ngrusak karang utawi pabianan krama séwosan, risampuné kawara taler nénten wénten utsahan sang nruwénang, yan wewalungan punika malih ngrusak karang utawi pabianan krama séwosan, wewalungan punika kéngin kataban, tur sang nruwénang wenang katibakin danda ngwaliang panukun wit tetandurané sané karusak, saha nahur panebas pepiaran tetabanan, manut panglokikan Prajuru Désa / Banjar Pakraman.

(3) Pradé wénten wewalungan ngranjing jantos ngletehin genah suci, minakadi kahyangan, pamrajan lan sakancan punika, risampuné kaparitats antuk Prajuru, sang nruwénang wewalungan inucap wenang keni déwa danda lan artha danda, agung alitipun manut kecap sastra agama, sané kapikukuh antuk Krama Désa / Krama Banjar Pakraman.

(4) Krama Désa patut nyerayanin wewalungan miwah sarwa prani, tan kapatutang mademang paksi, nuba ulam lan sakancan punika, pinaka sinalih tunggil utsahan Krama Désa ngardi Bhutahita.

(5) Sang mamurug kecapé ring ajeng, wenang keni danda manut Pararem.

Palet 5

B h a y a

Pawos 47

- (1) Bacakan bhaya luwiré : jiwabhaya, arthabhaya, agnibhaya, toyabhaya, lindubhaya, lan sakancan punika sané ketahipun kawastanin pancabhaya.
- (2) Sinalih tunggil krama sané manggihin pracihna pastika wéntené sahanan pancabhaya, patut digelis nepak kulkul tengeran kapancabhayan, tur digelis masadok ring Prajuru.
- (3) Pradé désané kahanan jiwabhaya, Krama Désané patut ngaturang upacara pamahayun désa manut kecap sastra agama sané kapikukuh antuk krama, tur sang ngwetuang jiwabhaya, katur ring sang ngawawenang.

Pawos 48

- (1) Sinalih tunggil krama sané manggihin pracihna pastika wéntené arthabhaya (kamalingan), patut digelis nepak kulkul tengeran pamitulung manut pawos 15 (3) utawi pawos 16 (1); sang kamalingan patut digelis atur supéksa ring Prajuru; sang kacihnan ngamaling, lan artha danda manut Pararem, maweweh malih patut keni déwa danda désa sané sinanggeh suci.
- (2) Sowang-sowang Krama Désa tan kapatutang mapailonan ring dusta; sang kacihnan mapailonan ring dusta patut katibakin danda kadi dandaning maling, sané kasulurang manut Pararem.
- (3) Indik ngrereh reramon minakadi daun kelapa, ron, miwah sané séwosan ring pabianan krama tiosan ri kenjekan suwung, kasulurang manut Pararem.
- (4) Indik ngranjingin pakubon utawi pakarangan krama séwosan rikala suwung, mawastu raris sang maderbé pakubon utawi pakarangan punika kaicalan, kasulurang manut Pararem.

- (5) Indik ngranjingin pakubon utawi pakarangan krama séwosan rikala suwung riantukan wénten pisarat sané mabuat minakadi mapangarah miwah kabuatan sané liyanan, kasulurang manut Pararem.

SAPTAMAS SARGAH

WICARA LAN PAMIDANDA

Palet 1

Indik Wicara

Pawos 49

- (1) Sané wenang mawosin wicara ring wewengkon Désa Pakraman, inggih punika Prajuru Désa Pakraman Kerta.
- (2) Pradé sang mawicara tan cumpu ring Pamutus Kerta Désa, kéngin nunasang ring Sang Rumawos utawi Pengadilan Negeri.
- (3) Sahanan wicara sané mawit saking kacorahan sakaluwiré sané sinanggeh nungkasin daging Awig-awig, Pasuara miwah Pararem Désa / Banjar Pakraman, patut digelis kabawosin olih Prajuru, nénten nyantos pasadok malih.
- (4) Sajaba wicara sakadi ring ajeng, patut nyantosin pasadok sang nunas bawos.
- (5) Panepasé mangda pastika nyantenang iwang patut malarapan Tripramana, inggih punika : saksi, likita, bukti, tur panepasé tan maren nepék ring Catur Dresta.

Palet 2

Indik Pamidanda.

Pawos 50

- (1) Désa/Banjaré, wenang nibakang pamidanda ring Warga Désa / Banjar sané sisip.
- (2) Tetibak pamidanda inucap ring ajeng, kalaksanayang olih Prajuru.
- (3) Bacakán pamidanda, luwiré :

- ២៧ ហេតុហេតុសុខុមហិមហិមហិម ៥
- ២៨ ចំណងជំនួយសហប្រតិបត្តិការ មិនប្រកាន់តែល្អ ហេតុអ្វី ៥
- ២៩ សារមន្ទីរ ៥
- ៣០ សារមន្ទីរ ៥
- ៣១ សារមន្ទីរ ៥
- ៣២ សារមន្ទីរ ៥
- ៣៣ សារមន្ទីរ ៥
- ៣៤ សារមន្ទីរ ៥
- ៣៥ សារមន្ទីរ ៥
- ៣៦ សារមន្ទីរ ៥
- ៣៧ សារមន្ទីរ ៥
- ៣៨ សារមន្ទីរ ៥
- ៣៩ សារមន្ទីរ ៥
- ៤០ សារមន្ទីរ ៥
- ៤១ សារមន្ទីរ ៥
- ៤២ សារមន្ទីរ ៥
- ៤៣ សារមន្ទីរ ៥
- ៤៤ សារមន្ទីរ ៥
- ៤៥ សារមន្ទីរ ៥
- ៤៦ សារមន្ទីរ ៥
- ៤៧ សារមន្ទីរ ៥
- ៤៨ សារមន្ទីរ ៥
- ៤៩ សារមន្ទីរ ៥
- ៥០ សារមន្ទីរ ៥

ហេតុអ្វី ១៧

- ១៧៧ សារមន្ទីរ ៥
- ១៧៨ សារមន្ទីរ ៥
- ១៧៩ សារមន្ទីរ ៥
- ១៨០ សារមន្ទីរ ៥
- ១៨១ សារមន្ទីរ ៥
- ១៨២ សារមន្ទីរ ៥
- ១៨៣ សារមន្ទីរ ៥
- ១៨៤ សារមន្ទីរ ៥
- ១៨៥ សារមន្ទីរ ៥
- ១៨៦ សារមន្ទីរ ៥
- ១៨៧ សារមន្ទីរ ៥
- ១៨៨ សារមន្ទីរ ៥
- ១៨៩ សារមន្ទីរ ៥
- ១៩០ សារមន្ទីរ ៥
- ១៩១ សារមន្ទីរ ៥
- ១៩២ សារមន្ទីរ ៥
- ១៩៣ សារមន្ទីរ ៥
- ១៩៤ សារមន្ទីរ ៥
- ១៩៥ សារមន្ទីរ ៥
- ១៩៦ សារមន្ទីរ ៥
- ១៩៧ សារមន្ទីរ ៥
- ១៩៨ សារមន្ទីរ ៥
- ១៩៩ សារមន្ទីរ ៥
- ២០០ សារមន្ទីរ ៥

- ha. ayahan panukun kasisipan;
- na. artha danda saha panikelnya, miwah panikel paturunan;
- ca. karampag (karampas / kalélang);
- ra. kanorayang;
- ka. kawusanang makrama Désa tur sang nglinggihin Karang Désa pipil karang ayahannya kawaliang ring Désa Pakraman;
- da. panyangaskara (panyucian)

- 4) Pamidanda sané katiwakang patut masor singgih, manut kasisipan.
- 5) Jinah utawi arthabrana pamidanda, ngranjing dados druwén Désa/Banjar Pakraman.

Pawos 51

- 1) Krama sané langkungan ring tigang paruman nglantur nénten nahur paturunan miwah dedandan, wenang karampag.
- 2) Tetibak pangrampagagan, nganutin tatacara sakadi ring sor puniki :
 - ha. Kalaksanayang olih Prajuru, kasarengin antuk krama pinih akéh tigang diri, maka saksi;
 - na. Sadurung ngrampag, sang karampag polih galah ping tiga, nangken 15 rahina.
 - ca. Sang ngrampag patut madarsana rikala ngambil barang minakadi nyawénin tanem tuwuh, sané ageng pangargannyané manut ring utang sang karampag;
 - ra. Prajuru patut miteketang mangda barang-barang sané karampag punika digelis katebus masenger awuku, tur ring rahinané kaping kutus pacang kalélang utawi kaadol ring ajeng Krama Désa Pakraman;
 - ka. Tan kéngin ngrampag saluwiring barang sané patut inggilang manut sastra agama, miwah mademang pangupajiwana sang karampag.

Pawos 52

- (1) Pradé sang pacang karampag mialangin pamargin pangrampagan inucap, mawastu sampun tan nganutin linging Awig-awig, krama inucap wenang kanorayang.
- (2) Yan krama inucap manggeh piwal yadiastun sajeroning makudang-kudang paruman sampun kawéhin patinget sakéwanten manggeh piwal, tan wénten pamargi séwos, sajawaning krama inucap kawusanang makrama Désa.
- (3) Pangrampagan inucap ring ajeng kabawos buntas, risampun sang kenih pangrampagan punika :
 - ha. Nunas geng rena sinampura ring ajeng Krama Désa/Banjar Pakraman, riantukan piwal ring pasubaya sané pecak sampun kararemin;
 - na. Nahur pangargan panguwak pasubaya sadaweg pacang karampag, kadulurin antuk prayascitta.

AṢṬAMAS SARGAH

NGUWAH-UWUHIN AWIG-AWIG

Pawos 53

- (1) Nguwah-uwuhin Awig-awig Désa Pakraman puniki, wantah kéngin kalaksanayang antuk Paruman Krama Désa.
- (2) Pakarsané nguwah-uwuhin punika, mangda mawit saking pakarsan Krama Désa, yadiastun kamedalang antuk sinalih tunggil Prajuru, utawi sinarengan.

Pawos 54

- (1) Sakaluwiring indik sané sampun wénten sadéréng awig-awig puniki kasurat, mangda kaanutang ring sadaging awig-awig puniki.
- (2) Sakaluwir sané durung kasurat sajeroning awig-awig puniki, menawi kangkat kanggén mitegepin awig-awig puniki, pacang kasurat jeroning Pararem.

គបមស្ម័គ្រ
សមាម្ព័ន្ធ
ហុកហាសិ ១១១

១៣៧ ឧបត្ថម្ភបច្ចេកទេសសម្រាប់ការងារប្រយុទ្ធនឹងជំងឺកូវីដ-១៩
១៣៨ ឧបត្ថម្ភបច្ចេកទេសសម្រាប់ការងារប្រយុទ្ធនឹងជំងឺកូវីដ-១៩
ហុកហាសិ ១១៤

១៣៧ ឧបត្ថម្ភបច្ចេកទេសសម្រាប់ការងារប្រយុទ្ធនឹងជំងឺកូវីដ-១៩
ប្រើប្រាស់ធនធានសហគ្រាសស្រូវស្រែ ១៣៧ ១៣៨ ១៣៩ ១៤០ ១៤១ ១៤២ ១៤៣ ១៤៤ ១៤៥ ១៤៦ ១៤៧ ១៤៨ ១៤៩ ១៥០ ១៥១
មតិយោបល់ប្រយោជន៍
ហុកហាសិ ១១៤

១៣៨ ឧបត្ថម្ភបច្ចេកទេសសម្រាប់ការងារប្រយុទ្ធនឹងជំងឺកូវីដ-១៩
ប្រើប្រាស់ធនធានសហគ្រាសស្រូវស្រែ ១៣៧ ១៣៨ ១៣៩ ១៤០ ១៤១ ១៤២ ១៤៣ ១៤៤ ១៤៥ ១៤៦ ១៤៧ ១៤៨ ១៤៩ ១៥០ ១៥១
មតិយោបល់ប្រយោជន៍
ហុកហាសិ ១១៤

១៣៩ ល្អបំផុតប្រើប្រាស់ធនធានសហគ្រាសស្រូវស្រែ

១៣៩ គបមស្ម័គ្រ
សមាម្ព័ន្ធ
ហុកហាសិ ១១៤
ប្រើប្រាស់ធនធានសហគ្រាសស្រូវស្រែ
ហុកហាសិ ១១៤

១៤០ គបមស្ម័គ្រសម្រាប់ការងារប្រយុទ្ធនឹងជំងឺកូវីដ-១៩

១៤០ គបមស្ម័គ្រសម្រាប់ការងារប្រយុទ្ធនឹងជំងឺកូវីដ-១៩
ប្រើប្រាស់ធនធានសហគ្រាសស្រូវស្រែ
ហុកហាសិ ១១៤

NAWAMAS SARGAH

SAMĀPTA

Pawos 55

- (1) Awig-awig puniki kawastanin Awig-awig Désa Pakraman Kerta.
- (2) Awig-awig puniki kamargiang ngawit saking kaingkupin utawi kararemin.

Pawos 56

- (1) Awig-awig puniki kararemin duk rahina Wrehaspati, Wagé, wuku Pujut, Pangelong ping 7 Sasih Kadasa, Sakawarsa 1931, tanggal 16 April 2009, magenah ring Balé Banjar Pakraman Kerta.
- (2) Awig-awig puniki kalinggatanganin antuk Bendesa Adat miwah olih sang ngawawenang manut kawenangannya sowang-sowang, tur kapikukuh antuk Murdhaning Pamikukuh : Bupati Tabanan.
- (3) Luwir sang nglinggatanganin :

ha. Kapratama : Prajuru Désa Pakraman :

Bendesa Adat Kerta,

na. Kaping kalih : Prajuru Désa Dinas maka saksi :

Perbekel Desa Wanagiri Kauh,

២១ តាបិទីពោះតាបិទីតាតិក្រាវលិវ្រះ

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ
ស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ
ស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ

[Handwritten signature]

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ
ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ
ស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ

[Handwritten signature]

២១ តាបិបទីពោះតាបិទីតាតិក្រាវលិវ្រះ

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ
ស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ
ស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ

[Handwritten signature]

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ
ស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ
ស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ

[Handwritten signature]

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ
ស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ
ស្ថាប័នស្រុកស្រែចម្ការ

[Handwritten signature]

13/11/21

ca. Kaping tiga : Kawikanin olih :

1). Ketua Majelis Désa Pakraman Kecamatan Selemadeg,

I KETUT SUJANA, SP

2). Ketua Parisada Kecamatan Selemadeg, 3). Camat Selemadeg,

I DEWA PUTU SUKADANA

I GEDE SUSILA, S. Sos. M.Si

ra. Kaping pat : Kapikukuh olih :

1). Ketua Majelis Madya Désa Pakraman
Kabupaten Tabanan,

DRS. AGUSTI KETUT SUARTANAYSA

2). Ketua Parisada
Kabupatén Tabanan,

dr. I WAYAN ARWATA, MM

3). Kepala Kantor Département Agama
Kabupatén Tabanan,
DRS. ENOMAN MANDIASA, M. Si.

ឯកសារបញ្ជូន
ឯកសារបញ្ជូន
ឯកសារបញ្ជូន

ឯកសារបញ្ជូនឯកសារបញ្ជូនឯកសារបញ្ជូន

ឯកសារបញ្ជូនឯកសារបញ្ជូន

ឯកសារបញ្ជូន
ឯកសារបញ្ជូន

ឯកសារបញ្ជូន
ឯកសារបញ្ជូន

ឯកសារបញ្ជូនឯកសារបញ្ជូន

✓ 13/11

MURDHANING PAMIKUKUH
BUPATI TABANAN,

N. ADI WIRYATAMA, S. Sos, M. Si

Mengetahui dan telah dicatatkan :

Tanggal : 6 AGUSTUS 2009
Reg. Nomor : 789/89/HK & HAM

Kepala Bagian Hukum dan HAM,
Setda Kabupatén Tabanan,

I MADE TAMPIKA, SH. M. Si

LEPIHAN-LEPIHAN :

LEPIHAN I

TETINASAN NYĀSA LAN SASANTI DESA PAKRAMAN KERTA

- (1) Sibeh Bucu Lima, mateges :
 - ha. Désa Pakraman Kerta mapikukuh antuk Pancasila, Dasar miwah Darsanan Jagat Republik Indonesia.
 - na. Sajeroning nyungkemin Agama Hindu, Krama Desa Pakraman Kerta mapikukuh antuk Panca Śraddhā.
- (2) Swastika jeroning Padma Asta Dala :
 - ha. Swastika, mateges : Krama Desa Pakraman Kerta, nyungkemin miwah nginggilang Agama Hindu.
 - na. Padma Asta Dala, mateges : Krama Desa Pakraman Kerta, misinggihang Asta Aiswaryan Ida Sang Hyang Widhi : Anīmā, Laghimā, Mahimā, Prāpti, Prakāmya, Īśitwa, Waśitwa, miwah Yatrakāmāwasayitwa. Tiyos ring punika, sajeroning ngupadi patitis Désa Pakraman Kerta, Prajuru Désa Pakraman Kerta, mapagamel antuk Aṣṭa Brata : Indra Brata, Sūrya Brata, Candra Brata, Yama Brata, Bāyu Brata, Kuwéra Brata, Agni Brata, miwah Baruṇa Brata.
- (3) Padi lan Kapas, mateges : Sajeroning ngupadi jagaddhita sané matiti pangancan antuk Dharma, ARtha, Kāma, Krama Désa Pakraman Kerta tan mari nglimbakang bhoga miwah upabhoga minakadi sandang pangan.
- (4) Jineng, mateges : Desa Pakraman Kerta magenah ring wewengkon Jagat Tabanan, sané kawistara dados lumbung beras Jagat Bali.
- (5) Sasanti : Dharma Dhumāraṅang Sarāt, mateges : Wantah Dharmané maka dasar ngrahayang jagat.

ធូបហេតុវិញ្ញា
បតិញ្ញបិក្ខុស្មិបុប្ផាបក្ខរាទោតិ
នេវមិកមិក្ខុធម្មបត្យបត្តិទេវ

ហា បតិញ្ញបិក្ខុបក្ខរា
តិញ្ញបេវា
តិញ្ញបេវា
កុសត្យាទាវិសិ
កិក្ខុហេតុ
បិដ្ឋត្ត

=
= ហិក្ខុស្មិបុប្ផាបក្ខរា
= ហិក្ខុស្មិបុប្ផាបក្ខរា
= ហិក្ខុស្មិកុក្ខរាបក្ខរា
= ហិបុប្ផាបក្ខរា

=
កេវិក្ខុកុក្ខរាបក្ខរា
កេវិក្ខុស្មិបុប្ផាបក្ខរា
កេវិក្ខុកុក្ខរាបក្ខរា

គា បតិញ្ញបិក្ខុស្មិ
តិញ្ញបេវា
តិញ្ញបេវា
នេវកុក្ខរា

=
= កុក្ខរាបតិញ្ញបិក្ខុស្មិ
= ហិក្ខុស្មិបុប្ផាបក្ខរា

=
កេវិកុក្ខរាបតិញ្ញបិក្ខុស្មិ
កេវិក្ខុស្មិបុប្ផាបក្ខរា
កេវិកុក្ខរាបតិញ្ញបិក្ខុស្មិ
គា ហិកុក្ខរាបតិញ្ញបិក្ខុស្មិ
គា ហិកុក្ខរាបតិញ្ញបិក្ខុស្មិ

LEPIHAN II

PANITIA PERUMUS MIWAH PANYURATAN
AWIG-AWIG DESA PAKRAMAN KERTA.

Panitia Penyelenggara :

Ketua I : I GUSTI PUTU MERTA PUTRA
Ketua II : I GUSTI PUTU PANCA ADI PUTRA
Sekretaris : I GUSTI NYOMAN ALIT KARSANA
Bendahara : I PUTU MURDIKA
Pembantu :

1. I NYOMAN SUARDIKA
2. I GUSTI MADE WIDIANA
3. I NYOMAN WINDERA

Panitia Perumus :

Ketua I : DEWA KETUT OKO ADNYANA
Ketua II : I GUSTI PUTU ARTA
Anggota :

1. DEWA PUTU PURIAWAN
2. I GUSTI KETUT SUKARSA
3. I WAYAN ARTAMA
4. I MADE WASA
5. I NYOMAN SUBIANTA